

мействе – 2,2, в роде – 1,4. Класс пресмыкающихся содержит 6 видов, 5 родов, 4 семейства и 2 отряда. Среднее число видов в семействе – 1,5, в роде – 1,2. И наиболее беден в таксономическом разнообразии класс земноводных представленный 2 видами, 2 родами и 2 семействами, объединенными в один отряд [3].

Таким образом по степени биоразнообразия биогеоценозов формируется нисходящий ряд: степные – 791 вид, луговые – 659, сорно-полевые – 545, древесно-кустарниковые – 494, солончаковые – 304 и водно-болотные – 297. Несмотря на различную степень разнообразия все экосистемы испытывают большую антропогенную нагрузку и нуждаются во всестороннем изучении и охране.

Источники и литература

1. Громенко В.М., Пышкин В.Б., Апостолов В.Л. и др. Биоэкологическое разнообразие растений солончаковых биогеоценозов Крымского Присивашья // Материалы Першої Міжнародної науково-практичної конференції „Науковий потенціал світу – 2005”. Том 13. Географія та геологія. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005.– С. 25–27.
2. Громенко В.М., Пышкин В.Б., Рыбка Т.С. Биоэкологическое разнообразие растений луговых биогеоценозов Крымского Присивашья // Материалы УШ Міжнародної науково-практичної конференції „Наука і освіта – 2004”. Том 4. Географія та геологія.– Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005.– С.27–28.
3. Громенко В.М., Пышкин В.Б., Апостолов В.Л. и др. Таксономическое разнообразие флоры и фауны экосистем Крымского Присивашья // Материалы II Международной научно-практической конференции „Перспективные разработки науки и техники – 2006”. Том 6. Днепропетровск: Наука и образование, 2006.– С. 33–34.

Пашенцев О.І.

ФОРМУВАННЯ МІСІЇ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Автономна республіка Крим характеризується складним набором екологічних проблем, чисельність яких продовжує збільшуватися. Роки після розпаду СРСР і розвитку в складі незалежної України, на великий жаль, не принесли очікуваних поліпшень ситуації, хоча виробництво товарів скоротилося, що спричинило за собою зниження антропогенного навантаження на навколишнє природне середовище Криму, але стан останнього в цілому не покращився.

Динамічний вплив на навколишнє природне середовище Криму можна оцінити через річний вплив підприємства. Крім того, додатковий вплив може компенсуватися природними об'єктами чи навпаки, накопичуватися. Нагромадження забруднювачів є найбільш несприятливим, тому що це в остаточному підсумку приведе до втрати природного об'єкта. Рішення цієї проблеми повинне носити комплексний техніко-економічний характер, що має на увазі не тільки проведення реконструкції, модернізації і впровадження нових очисних споруджень на промислових підприємствах на основі економічного розрахунку ефективності їхнього функціонування, але і розробку і впровадження схем раціональної взаємодії з навколишнім природним середовищем, а цього можна домогтися вже на початковій стадії такої взаємодії шляхом розробки місії промислового підприємства.

Місія промислового підприємства з еколого-економічної точки зору – це загальна філософія функціонування економічного суб'єкта, що дозволяє визначити основні напрямки раціональної взаємодії підприємства з навколишнім природним середовищем. Місія може розглядатися, як «технологічний системний погляд позицій бізнес-інжиніринга» [7, с. 125]. Місія дозволяє не тільки провести ревізію стратегічних рішень економічного суб'єкта, але і сприяє поліпшенню якості стратегічних рішень при взаємодії з навколишнім природним середовищем і забезпеченню паритетного розвитку підприємства і природного середовища, що підкреслює актуальність розглянутого питання.

Еколого-економічні проблеми України розглядалися в роботах багатьох українських учених, серед яких можна назвати: Багрова М. В., Бокова В. А. досліджувалися проблеми стійкого розвитку Криму [1,8], Барановського В. К. [2] Данилишина Б. М. [5] – питання можливого стійкого розвитку країни в цілому, проблеми екологічної безпеки – у роботах Бокова В. А., Лушкіна А. В. Олейникова Е. А. [3, 4, 6], методи вивчення стану навколишнього середовища Криму розглянуті в роботах Бокова В. А., Позаченюк К. А. [4].

Однак, у них практично немає розгляду проблеми побудови місії промислового підприємства з еколого-економічної точки зору. Тому ціль дослідження полягає в розробці і пропозиції моделі побудови місії промислового підприємства. Для досягнення поставленої мети доцільно вирішити наступні задачі:

- розробити блок-схему місії промислового підприємства;
- запропонувати угруповання показників, на основі яких можна проводити аналіз обґрунтування місії підприємства.

Розробка місії промислового підприємства являє собою процес проектування блок-схеми, що дозволяє об'єднати сегменти: ринкову кон'юнктуру, можливості підприємства з виробництва продукції, досягнення поставленої економічної мети з обмеженнями зовнішнього середовища, що являє собою систему економічних, екологічних і технологічних факторів.

Розробку місії промислового підприємства доцільно починати з визначення типу бізнесу, тому що від цього залежить кількість розглянутих елементів по можливостям підприємства, його досягненням і обмеженням. На сьогоднішній день можна скористатися наступною класифікацією бізнесу промислового підприємства [7, с. 129]:

- простий бізнес – підприємство випускає один вид продукції;
- домінуючий бізнес – диверсифіковане виробництво одного виду продукції;

- відносний бізнес – диверсифіковане виробництво, де старий продукт витісняється новим;
- безвідносний бізнес – рівноправне відношення продуктів, що випускаються підприємством.

Більшість кримських підприємств хімічної, машинобудівної промисловості, а також підприємств будівельної індустрії застосовують у своїй діяльності безвідносний бізнес, а підприємства чорної металургії, енергетики – домінують.

Основною ланкою запропонованої блок–схеми є сегмент ринкова кон'юнктура, що містить у собі ті елементи, орієнтуючись на які підприємство може реалізувати свої можливості. При цьому, як орієнтир можуть виступати як декілька елементів сегмента, так і один. Це залежить від реальних виробничих і фінансових можливостей економічного суб'єкта. Між сегментами ринкова кон'юнктура і можливості існує прямий і зворотний зв'язок, що характеризує здатність підприємства відмовитися від раніше обраного пріоритетного елементу ринкової кон'юнктури і провести вибір нового. Це можливо в тому випадку, якщо підприємство не змогло домогтися позитивних результатів при раніше обраному елементі ринкової кон'юнктури, що характеризується не досягненням результату по сегменту бажань підприємства. Такий підхід свідчить про наявність прямого і зворотного зв'язку між ланками можливості–бажання промислового підприємства. Однак, на можливості економічного суб'єкта впливає зовнішнє середовище, котре має сегменти: екологія, економіка, технологія. Вони містять у собі набір елементів, що забезпечують раціональну взаємодію підприємства з навколишнім природним середовищем, забезпечують його послідовний розвиток, формують поведінку суб'єкта на ринку, що характеризує прямий вплив середовища на можливості підприємства. Крім того, зовнішні обмеження впливають на сегмент ринкова кон'юнктура, що забезпечує поступову зміну пріоритетної позиції окремих елементів цього сегмента, тобто відбувається постійна ротація значимості елементів, а це підкреслює варіабельність елементів ринкової кон'юнктури. У цьому випадку між сегментами встановлюється тільки прямий зв'язок із пріоритетним впливом зовнішнього середовища.

Використовувати дану блок–схему можна шляхом аналізу кожного сегмента з указівкою позитивного чи негативного впливу кожного елементу на діяльність підприємства, при цьому рекомендується використовувати наступні знаки:

1. Плюс (+), можливо позитивне рішення задачі чи безпосередній вплив у випадку розгляду сегмента зовнішнє середовище.
2. Мінус (–), можливо негативне рішення задачі чи непрямий вплив у випадку розгляду сегмента зовнішнє середовище.
3. Рівновага (=), не спостерігається змін чи впливу у випадку розгляду сегмента зовнішнє середовище.

Даний підхід формування місії промислового підприємства, дозволить скласти компромісний варіант місії економічного суб'єкта, що включає в себе один чи два базових напрямки і декілька обмежень, а це дозволить надати пропозицію про можливий вплив підприємства на навколишнє природне середовище в найближчій перспективі.

На підставі запропонованої блок–схеми були розроблені місії промислових підприємств Криму взаємодії з навколишнім природним середовищем. За допомогою методу накладення характеристик розроблені місії окремих галузей промисловості Криму, насамперед хімічної галузі Криму.

На малюнку 1 представлені графічні характеристики місії хімічної промисловості Криму. Таким чином, аналізуючи ці характеристики можна зробити **висновок** про місію: зниження енергоємності при збільшенні якості продукції, що можливо при виконанні діючих лімітів на викид забруднюючих речовин в атмосферне повітря, водні і земельні ресурси, все це у свою чергу буде сприяти збільшенню частки ринку при підвищенні конкурентоздатності продукції галузі.

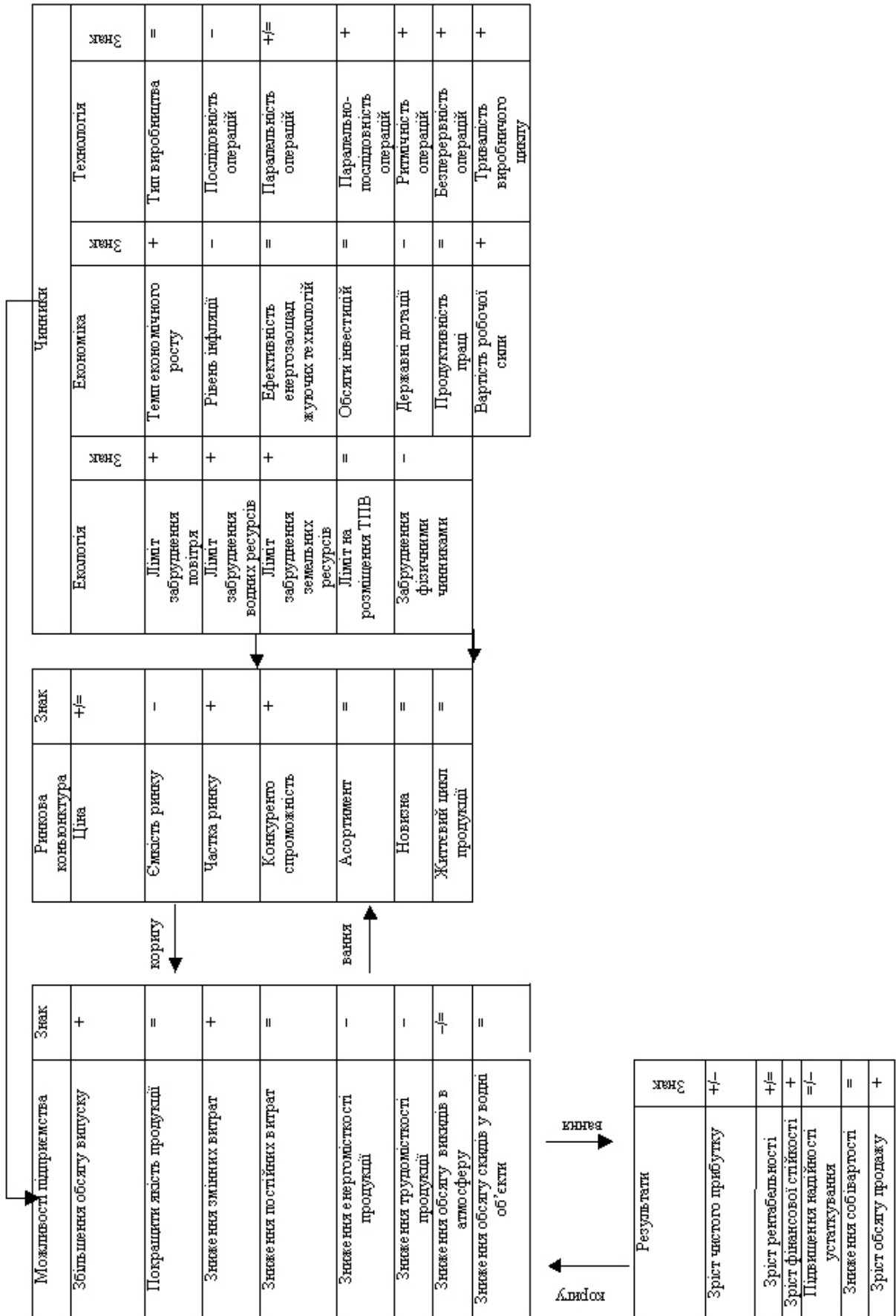
Висновки

1. Запропонована модель побудови місії промислового підприємства, яка дозволяє об'єднати сегменти: ринкову кон'юнктуру, можливості підприємства з виробництва продукції, досягнення поставленої економічної мети з обмеженнями зовнішнього середовища, що являє собою систему економічних, екологічних і технологічних факторів.

2. Розроблена модель місії для підприємств хімічної промисловості Криму вказує на основні напрямки їхньої діяльності для досягнення паритетного розвитку підприємств і навколишнього природного середовища.

Джерела та література

1. Багров Н. В. Региональная геополитика устойчивого развития. – К.: Либідь, 2002. – 254с.
2. Барановский В. К. Концепции перехода Украины на модель устойчивого развития // Экономика Украины. – 2001. – № 4. – С 78 – 83.
3. Боков В. А., Лушик А. В. Основы экологической безопасности. – Симферополь, 1998. – 321с.
4. Боков В. А., Позаченюк Е. А. Экологическая составляющая экономического развития // Бизнес Информ. – 1997. – №19 (25). – С.334–38
5. Данилишин Б. М. Природноресурсний потенціал сталого розвитку України. СОАС України НАН України, 1999. – 716 с.
6. Основы экономической безопасности. // Под ред. Олейникова Е. А. – М.: ЗАО Бизнес – школа «Интел – Синтез», 1997. – 228с.
7. Петров А. Н. Стратегический менеджмент. – СПб.: Питер, 2006.– 490 с.
8. Экология Крыма// Под ред. Багрова Н. В. и Бокова В. А. – Симферополь, 2003. – 360 с.

Мал. 1. Місія хімічної промисловості Криму